

Wrocław, 24 września 2010 roku

WK.60/P-22/K-56/10

**Pan
Maciej Nejman
Starosta Powiatu Wołowskiego**

**pl. Piastowski 2
56-100 Wołów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 10 czerwca do 10 sierpnia 2010 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Wołowskiego. Szczegółowy zakres i ustalenia kontroli przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym zawiera protokół podpisany i przekazany Panu Staroście 10 sierpnia 2010 roku.

Ponadto, w okresie od 26 lipca do 9 sierpnia 2010 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Zarządu Dróg Powiatowych w Wołowie. W oparciu o ustalenia kontroli ujęte w odrębnym protokole, Izba wystosowała do Dyrektora Zarządu wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu Staroście do wiadomości).

Kontrola przeprowadzona w Starostwie Powiatowym w Wołowie wykazała, że większość zadań objętych kontrolą była realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Obok pozytywnych ustaleń kontroli, stwierdzone zostały także uchybienia i nieprawidłowości. Część z nich została wyeliminowana przez pracowników kontrolowanej jednostki w trakcie kontroli, lub podjęto działania zmierzające do ich usunięcia, co zostało szczegółowo omówione w protokole kontroli. W związku z powyższym w niniejszym wystąpieniu zostały przedstawione nieprawidłowości i uchybienia w zakresie gospodarki finansowej, które wymagają podjęcia działań naprawczych.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Ustalono, że od 2005 roku nie aktualizowano zasad/polityki rachunkowości, pomimo zmiany przepisów prawa mających wpływ na jej kształt (ostatnia polityka została wprowadzona do stosowania zarządzeniem nr 40/05 z 3 października 2005 roku w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont w Starostwie Powiatowym w Wołowie). Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 ze zm.), który stanowi, że jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości (...) oraz ust. 2 w świetle którego kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1. W trakcie kontroli zarządzeniem nr 75/2010 z 2 lipca 2010 roku w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Powiatu Wołowskiego i Starostwa Powiatowego w Wołowie oraz kontroli finansowej,

zasad ewidencji księgowej i obiegu dowodów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Wołowie wprowadzono do stosowania nową politykę rachunkowości.

W 2009 roku dowody księgowe ujmowano w urządzeniach księgowych w następujących okresach sprawozdawczych po okresach którego dotyczyły (dowody księgowe o nr: 6409, 6411, 6414, 6416, 6417, 6418, 6424, 6419, 6420, 6428, 6431, 6432, 6433, 6434, 6345,6346, 6437,6438, 6439, 6444, 6445, 6446, 6447, 6450, 6457,6459, 6461, 6463, 6468, 6470,6472, 6473, 6474, 6475). Było to niezgodne z art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 ze zm.), w świetle którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto nadawano kolejne numery dowodom księgowym (wyciągom bankowym i przelewom podpinanym pod te wyciągi) i w przypadkach występowania jednego przelewu pod wyciągiem bankowym, zdarzenie ujmowano w ewidencji księgowej pod numerem nadanym przelewowi. Natomiast w sytuacji gdy pod wyciągiem bankowym zostały podpisane np. cztery przelewy a wyciąg bankowy pokazywał np. osiem operacji, pozostałym czterem zdarzeniom nadawano ten sam numer dowodu księgowego. W związku z powyższym naruszono art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Faktury z grudnia 2009 roku stanowiące dowody księgowe o numerach: 6430, 6431, 6432, 6433, 6434, 6435, 6436, 6444, 6445, 6446, 6447, 6450, 6468, 6469, 6470, 6471, 6472, 6473, 6474, 6475 nie zostały ujęte w ewidencji księgowej konta 201 „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”. Z treści ekonomicznej konta 201 zawartej w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) wynika, że konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów. Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma - stan zobowiązań.

W 2009 roku na koncie 131 (działającym na zasadach konta 130) księgowano dochody uzyskiwane przez jednostki na podstawie sprawozdań jednostkowych przez nie składanych. Było to niezgodne z opisem do konta 130 zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu

państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych z którego wynika, że konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

Konto 223 budżetu na koniec 2009 roku wykazywało saldo w kwocie 42.957,52 zł co oznaczało że nie wszystkie jednostki budżetowe zwróciły do końca roku środki przekazane im na wydatki. Było to niezgodne z opisem do konta 223 zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, w świetle którego (...) saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Dane wykazane w bilansie starostwa jako jednostki budżetowej za 2009 rok w zakresie sald kont dotyczących funduszu geodezyjnego, funduszu socjalnego oraz zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych były niezgodne z ewidencją księgową prowadzoną do poszczególnych tytułów. Wynikało to z błędnego prowadzenia ewidencji księgowej na kontach 201, 240 i 229 i powodowało nierealność sald danych kont. Było to niezgodne z przepisami art. 24 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rachunkowości, w świetle którego księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłądność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

W zakresie wykonania budżetu

Termin płatności określony w fakturach VAT wystawionych w 2008 i 2009 roku dla najemcy lokalu użytkowego należącego do zasobu Skarbu Państwa położonego w Krzelowie wynoszący odpowiednio 7 – 14 dni od daty wystawienia faktury był inny niż wynikało to z postanowień zawartych w umowie najmu nr GK.7224-3/99 z 1 kwietnia 1999 roku, zgodnie z którymi termin płatności wynosił 14 dni od daty otrzymania faktury przez najemcę. Faktury powyższe nie były wysyłane do najemcy listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, w związku z czym brak było możliwości ustalenia terminu od którego należało naliczać odsetki za nieterminowe regulowanie tych należności. W okresie 2008 – 2009 r. nie naliczono najemcy również odsetek za zwłokę w przypadku znacznego opóźnienia w płatności czynszu. Powyższe naruszało § 6 ust. 3 umowy najmu stanowiący, że w przypadku opóźnienia w płatności czynszu wynajmujący naliczy najemcy odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.

Sprawozdanie końcowe z wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego pn. „SLOT Art Festival'08” zostało złożone przez Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych 28 października 2008 roku. Natomiast z § 8 ust. 1 umowy z 9 czerwca 2008 roku w sprawie udzielenia dotacji na wsparcie finansowe w realizacji przedsięwzięcia w zakresie kultury pn. „SLOT Art Festival'08” wynikało, że termin składania sprawozdania końcowego upływał 30 sierpnia 2008 roku (opóźnienie – 59 dni).

W zakresie zadań zleconych i realizowanych w ramach porozumień

Pracownicy Starostwa, którzy odbyli podróż na podstawie poleceń wyjazdów służbowych o numerach: 23/2008, 24/2008, 26/2008, 72/2009, 73/2009 oraz 76/2009 rozliczyli koszty podróży w terminie przekraczającym 14 dni od dnia zakończenia podróży, czym naruszono § 8a ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.), zgodnie z którym rozliczenie kosztów podróży przez pracownika winno być dokonywane w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży. Opisane polecenia wyjazdów służbowych przedstawiono do rozliczenia dotacji celowych z 2008 i 2009 roku sklasyfikowanych w dziale 750 „Administracja publiczna” w rozdziale 75045 „Kwalifikacja wojskowa”.

Zaliczkę w kwocie 1.300 zł wypłaconą czekiem nr 1006309570 na podstawie wniosku o zaliczkę z 7 lutego 2008 roku, w którym określono termin jej rozliczenia na 15 marca 2008 roku, faktycznie rozliczono ją dopiero 12 czerwca 2008 roku (opóźnienie 88 dni).

W zakresie rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

W okresie od 12 lutego do 3 czerwca 2009 roku z rachunku Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska przelewano na rachunek budżetu środki pieniężne w celu zachowania płynności finansowej budżetu powiatu. W badanym okresie „pożyczono” z rachunku PFOŚ środki w łącznej wysokości 680.000 zł, było to niezgodne z art. 407 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: z 2008 roku Dz. U. Nr 25, poz. 150 ze zm.) który nie przewiduje takiego przeznaczenia środków PFOŚ.

Od 2009 roku w budżecie powiatu w dziale 852 rozdziale 85201 w § 0830 ujmowano środki uzyskiwane z opłat za korzystanie przez pracowników Powiatowej Placówki Wielofunkcyjnej w Godzięcinie z posiłków spożywanych w jednostce. Zarząd Powiatu Wołowskiego nie określił w formie uchwały na jakich zasadach pracownicy PPW w Godzięcinie mogą korzystać z posiłków. Było to niezgodne z § 101 pkt 1 statutu powiatu, gdzie określono, że zarząd rozstrzyga w formie uchwał wszystkie sprawy należące do jego kompetencji wynikające z ustaw oraz przepisów wykonawczych do ustaw i w granicach upoważnień ustawowych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Staroście, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli, celem niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Przestrzeganie przepisów określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) a w szczególności:
 - a) art. 10 ust. 2, w zakresie aktualizowania dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości,
 - b) art. 20, w zakresie ujmowania dowodów księgowych w okresach sprawozdawczych których dotyczyły,
 - c) art. 24 ust. 4 pkt 1, w zakresie identyfikacji dowodów księgowych, pozwalających na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolny okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych,
 - d) art. 24 ust. 1 pkt 3 w zakresie bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych.
2. Przestrzeganie przepisów określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128 poz. 861) a w szczególności w zakresie:
 - a) ewidencjonowania wszystkich zobowiązań na koncie 201,
 - b) dokonywania zapisów na koncie 130 na podstawie wyciągów bankowych (zgodnie z treścią ekonomiczną konta),
 - c) egzekwowania zwrotu środków przekazanych na wydatki jednostkom budżetowym a niewykorzystanych do końca roku,
 - d) zaliczania do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujętych w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych (§7 rozporządzenia).
3. Bezwzględne przestrzeganie zapisów w zawartych umowach, w tym w umowie najmu nr GK.7224-3/99 z 1 kwietnia 1999 roku dot. najmu lokalu użytkowego w Krzelowie należącego do zasobu Skarbu Państwa, a w szczególności:
 - a) § 6 ust. 2, zgodnie z którym termin płatności z tytułu czynszu najmu wynosi 14 dni od daty otrzymania faktury,
 - b) § 6 ust. 3, zgodnie z którym w przypadku opóźnienia w płatności czynszu wynajmujący naliczy najemcy odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.
4. Egzekwowanie od organizacji pozarządowych składania sprawozdań z rozliczenia otrzymanej dotacji w terminach wynikających z zawartych umów.

5. Zobowiązanie pracowników do rozliczania kosztów podróży służbowych w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży, stosownie do § 8a ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).
6. Egzekwowanie od pracowników rozliczania pobranych zaliczek w terminach określonych we wnioskach o zaliczkę.
7. Ustalenie (w formie uchwały Zarządu) zasad (w tym stawki za posiłek i formy odpłatności) na jakich pracownicy Powiatowej Placówki Wielofunkcyjnej w Godzięcinie będą mogli korzystać z posiłków w tej placówce, stosownie do wymogu określonego w § 101 pkt 1 statutu, zgodnie z którym zarząd rozstrzyga w formie uchwał wszystkie sprawy należące do jego kompetencji wynikające z ustaw oraz przepisów wykonawczych do ustaw i w granicach upoważnień ustawowych.
8. Podjęcie działań w celu usunięcia pozostałych uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Kazimierz Pakulski

Przewodniczący Rady Powiatu Wołowskiego